

AVDELNINGEN FÖR NATURVÅRD
Kristina Hanson
Naturvårdshandläggare
Telefon 010-224 92 67
kristina.hanson@lansstyrelsen.se

Trafikverket
c/o Marcus Persson

marcus.persson@trafikverket.se

Delgivningskvitto

Angående ansökan om att anlägga GC-väg inom Natura 2000-området och naturreservatet Strömsholm i Hallstahammars kommun

Beslut

Natura 2000

Länsstyrelsen godkänner inlämnad MKB och meddelar er, med stöd av 7 kap 28 b § miljöbalken, tillstånd att anlägga GC-väg inom Natura 2000-området Strömsholm (SE0250005) i enlighet med inkommen ansökan och följande villkor.

Villkor

1. Åtgärderna ska genomföras i enlighet med av Länsstyrelsen godkänd MKB (kompletterad senaste gången den 10 oktober 2016)
2. Samtliga träd som enligt MKB:n måste tas bort (4 st, se bilaga 1), måste utredas beträffande om flytt till ny plats inom Natura 2000-området är möjlig. I första hand ska träden flyttas som en försiktighetsåtgärd för att möjliggöra överlevnad. Om flytt bedöms orimlig eller ogenomförbar, ska detta med motivering dokumenteras och skickas in skriftligt till Länsstyrelsen.
3. Om förutsättningar uppstår som hindrar fullföljande av försiktighetsåtgärder enligt MKB:n måste andra alternativ snarast samrådats på plats med Länsstyrelsen innan arbetet fortsätts.
4. Innan GC-vägen tas i bruk ska skyltar sättas upp där GC-vägen går in i naturreservatet, som upplyser om att motortrafik är förbjudet inom naturreservatet Strömsholm.
5. Sökanden ska inom 1 månad efter avslutat arbete boka en tid för fältnöte på plats för gemensam efterkontroll.

Naturreservat

Länsstyrelsen meddelar, med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken, dispens att anlägga GC-väg inom naturreservatet Strömsholm i enlighet med inkommen ansökan, ovanstående villkor samt villkor enligt nedan.

Villkor

6. Som kompensation för de skador på naturvärden som inte kan undvikas inom naturreservatet ska för vart och ett av de träd, som enligt villkor 2 ovan inte kan flyttas, istället ett nytt träd planteras inom naturreservatet och Natura 2000-området. För det största trädet (140 mm i omkrets) ska två ersättningsträd planteras. I första hand ska ersättningsträden vara ek, i andra hand av samma trädslag som borttaget träd. Trädens ursprung ska vara sådant att de har goda förutsättningar att tåla klimatet på platsen. Träden ska ha en stamdiameter på minst 30 mm, helst större. Plantering ska ske senast ett år efter avslutat arbete. Skötsel av planterade ersättningsträd åligger Trafikverket till dess träden etablerat sig. Besiktning och överlämnande av skötselansvar ska ske vid gemensamt besök på plats, tidigast två år efter plantering. Om samtliga träd kan flyttas enligt villkor 2 ovan, bedöms ingen kompensation nödvändig. Om träd som flyttats, enligt villkor 2 ovan, inte bedöms livskraftigt efter två år ska dessa ersättas med nya träd enligt ovan.

Redogörelse för ärendet

Trafikverket har den 6 oktober 2014 inkommit med en anmälan angående att anlägga en gång- och cykelväg (GC-väg) genom Natura 2000-området och naturreservatet Strömsholm i Hallstahammars kommun. Arbetet omfattar anläggande och underhåll av GC-väg. Redan under 2009 tog Trafikverket fram en förstudie för en GC-väg mellan Strömsholm och Kolbäck. Ansökan gäller det alternativ som sökanden anser bäst uppfyller syftet med gång- och cykelvägen, det vill säga längs östra sidan om väg 252. I MKB:n utreds ytterligare två alternativ, varav ett helt utanför Natura 2000-området.

Samråd med Länsstyrelsen genomfördes den 19 november 2014. Sökanden har haft samråd med övriga berörda och en samrådsredogörelse har inkommit till Länsstyrelsen. Länsstyrelsen beslutade den 9 mars 2015 att åtgärderna *kan* medföra en betydande miljöpåverkan, varför ett utökat samråd har genomförts och en utökad MKB har tagits fram. En ansökan med tillhörande MKB har inkommit till Länsstyrelsen den 15 april 2016. Länsstyrelsen begärde en komplettering av MKB:n den 27 maj 2016. Trafikverket inkom med en förnyad MKB den 10 oktober 2016.

Motivering

Gällande bestämmelser m.m.

Av 7 kap 28 a § miljöbalken framgår att det krävs tillstånd att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område enligt art- och habitatdirektivet (92/43/EEG) eller i ett skyddsområde för speciellt utpekade fågelarter enligt EU:s fågeldirektiv (79/409/EEG).

Enligt 28 b § samma kapitel får tillstånd enligt 28 a § lämnas endast om verksamheten eller åtgärden ensam eller tillsammans med andra pågående och

planerade verksamheter eller åtgärder inte kan skada den livsmiljö eller de livsmiljöer i området som avses skyddas, eller medför att den art eller de arter som avses att skyddas utsätts för en störning som på ett betydande sätt kan försvåra bevarandet av arten eller arterna.

Området är utpekade som Natura 2000-område enligt 7 kap 28 § miljöbalken. Området är utpekade som "trädbärande betesmark". Inom Natura 2000-området finns även utpekade arter, t ex "läderbagge".

Enligt 7 kap. 7 § miljöbalken får Länsstyrelsen meddela dispens från föreskrifter som den har meddelat för ett naturreservat, om det finns särskilda skäl. Beslut om dispens får endast meddelas om intrånget i naturvärdet kompenseras i skälig utsträckning i naturreservatet eller på något annat område.

Naturreservatet Strömsholm inrättades genom Länsstyrelsens beslut den 16 maj 1979 och reviderades genom Länsstyrelsens beslut den 9 november 1998. Syftet med naturreservatet är att bevara och vårda ett varierat kulturlandskap med dess natur- kultur- och rekreationsvärden. Jordbruk, hästsport och friluftsliv ska främjas på ett sätt som innebär att områdets natur- och kulturvärden inte störs utan istället förstärks. Enligt reservatsbeslutet är det bland annat förbjudet att borra, gräva, schakta, utfylla, spränga, muddra eller på annat sätt skada mark, block eller sjöbottnar.

Länsstyrelsens bedömning

Trafikverket har i inlämnad MKB redogjort för en rad försiktighetsåtgärder för att så långt möjligt minimera skada på naturvärden. I MKB:n utreds ett huvudalternativ (sökt alternativ) och två alternativa sträckor för GC-vägen. Huvudalternativet (alt 2 enligt MKB:n) ligger i direkt anslutning till väg 252, på dess östra sida. Alternativ 3 ligger också på östra sidan, men utnyttjar istället befintlig grusväg en bit ifrån väg 252, längs en del av sträckan. Alternativ 1 ligger väster om väg 252 och helt utanför Natura 2000-området.

Det enda alternativ som helt säkert inte innebär någon skada på Natura 2000-området och naturreservatet är det alternativ som dras utanför det skyddade området. Länsstyrelsen har tidigare förordat alternativ 3, som går längs med en befintlig grusväg inom Natura 2000-området. Både huvudalternativet och alternativ 3 passerar förbi träd som riskerar att påverkas. För alternativ 3 är betydligt fler och grövre träd berörda. Visserligen finns möjlighet att anpassa åtgärderna, men risken finns ändå att ett större antal både äldre och värdefullare träd skadas och åldras i förtid. Det är därför ingen självklarhet att alternativ 3 är bättre ur naturvårdssynpunkt. Länsstyrelsens bedömning är att alternativ 1 är det bästa alternativet ur naturvårdssynpunkt. Enligt lokaliseringsprincipen ska det alternativ väljas som uppfyller syftet med minsta möjliga intrång i naturmiljön. Sökanden menar att det sökta alternativet är det enda alternativ som fullt ut tillgodoser deras syfte. Länsstyrelsens uppgift är att pröva den sträcka som ansökan gäller.

Enligt Länsstyrelsens bedömning medför det ansökta alternativet en risk för att naturmiljön kan påverkas på ett betydande sätt. Genom att mark tas i anspråk inom naturtyp och genom att skada på ekar och andra träd inte går att undvika helt, är det uppenbart att åtgärden kommer att skada naturvärden inom Natura 2000-området och naturreservatet. Om det finns alternativa tillvägagångssätt och den sökta åtgärden innebär en risk för skada på utpekad naturtyp eller art, så kan inte Länsstyrelsen meddela tillstånd enligt 7:28a §. I det här fallet bedöms den sökta åtgärden visserligen innebära en skada på naturvärden, men tack vare angivna hänsynsåtgärder är de inte av den omfattningen att det hotar bevarandestatus för utpekad naturtyp eller art. Förutsatt att tillräckliga försiktighetsåtgärder vidtas bedöms åtgärden inte heller strida mot syftet med naturreservatet. Den skada som ändå uppstår, genom inspråktagande av naturmark och skador på träd måste kompenseras i skälig utsträckning om dispens från reservatsföreskrifterna ska kunna meddelas.

Alternativet som ansökan gäller (huvudalternativet) innebär att två större träd (105 respektive 140 mm i omkrets) och två mindre (50 – 60 mm i omkrets) måste tas bort från den plats de står på idag. Träden är inte så åldriga, grova eller på annat sätt extremt värdefulla att de i sig själva har ett avgörande naturvärde. Samtliga berörda träd har ändå ett otvetydigt naturvärde såsom framtida ersättningsträd för de betydligt äldre ekar som står i närområdet. Det är i hela Strömsholms-området ont om ersättningsträd av den generation som dessa träd representerar. Eftersom träden i dagsläget inte i sig själva hyser annat än måttliga naturvärden sett till artförekomster, så bedöms den kortsiktiga effekten på naturvärden vara liten. Däremot riskerar åtgärden skada på lång sikt om de få ersättningsträd som finns plockas bort. I första hand ska försiktighetsåtgärder vidtas för att så långt möjligt minimera skadan på naturvärden. I andra hand, om skada inte går att undvika måste skadan kompenseras. Det är därför rimligt att som försiktighetsåtgärd försöka flytta träden till en närliggande plats inom det skyddade området. De yngre träden bör vara möjliga att flytta, medan de två större träden kan vara svåra att flytta med lyckat resultat. Det är dessvärre inte i förväg möjligt att bedöma utfallet av en trädflytt. Beslutet bör därför villkoras med krav på kompensationsåtgärder om trädflytten misslyckas eller inte bedöms möjlig.

Om de försiktighetsmått som har angetts i inlämnad MKB samt villkoren i beslutet följs, även om trädflytten inte lyckas, så bedömer Länsstyrelsen att skadan inte är större än att Länsstyrelsen kan meddela tillstånd enligt 7 kap 28 a § och dispens enligt 7 kap 7§ miljöbalken. Åtgärden bedöms inte skada bevarandestatus för naturtyp eller arter.

Länsstyrelsen anser därmed att tillstånd och dispens med villkor enligt miljöbalken kan lämnas. Beslutet ska dock villkoras med kompensationsåtgärder i skälig utsträckning i den händelse trädflytten misslyckas.

Övriga upplysningar

Detta beslut kan överklagas till Nacka tingsrätt, miljödomstolen, se bilaga. Observera att beslutet inte vinner laga kraft förrän tiden för överklagande har gått ut.

I området finns kända fornlämningar, som indikerar att det även kan finnas lämningar som inte är synliga i markytan. Det kan komma att krävas arkeologiska åtgärder för att klargöra om fornlämning berörs. Alla fornlämningar, även de okända, är skyddade enligt kulturmiljölagen. Ingrepp i en fornlämning kräver tillstånd från Länsstyrelsen, som bedömer vilka arkeologiska åtgärder som krävs. Kontakt ska i god tid tas med Länsstyrelsens Kulturmiljöfunktion.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit naturvårdshandläggare Lena Strömvall, beslutande, naturvårdshandläggare Kristina Hanson, föredragande, samt antikvarie Ulla Bergquist och planhandläggare Magnus J Johansson.

Bilaga

1. Översiktskarta alternativa sträckningar för GC-väg
2. Detaljkarta berörda träd
3. Överklagandehänvisning

Kopia

Naturvårdsverket
Hallstahammars kommun
Statens Fastighetsverk

Strömsholm

GC-väg genom naturreservat och Natura 2000-område

Strömsholm

GC-väg genom naturreservat och Natura 2000-område

